



Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Quòd quatuor modis loquatur Deus ad diabolum, & triebus modus diabolus
ad Deum. lii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

præpositus inuenitur. Vnde ab eodem angelo paulo post
Danieli dicitur. Nemo est adiutor meus in omnibus his,
nisi Michaël princeps vester. De quo & hoc quod præmis-
mus, dicit. Et ecce Michaël vnus de principibus, primus ve-
nit in adiutorium mihi. Qui dum nequaquam simul esse,
sed venire in adiutorium dicitur, aperte ei populo præ-
tus agnoscitur, qui captus in alia parte tenebatur.

*Quod diaboli voluntas semper sit iniqua, potestas au-
tem eius nunquam iniusta. Cap. LI.*

Ex eisdē.

Sciendum verò est quia satanæ voluntas semper iniqua
est, sed nunquam potestas iniusta: quia à semetipso vo-
luntatem habet, sed à domino potestatem. Quod enim ip-
se facere iniquè appetit, hoc Deus fieri non nisi iuste per-
mittit. Vnde bene in libris Regum dicitur: Spiritus domi-
ni malus irruerat in Saul. Ecce vnus idemq; spiritus, & do-
mini appellatur, & malus domini videlicet per licentiam
potestatis iusta, malus autem per desiderium voluntatis in-
iusta. Formidari igitur non debet, qui nihil nisi permissa
valet. Sola ergo vis illa timenda est, quæ cum hostem fa-
uere permiserit, ei ad vsum iusti iudicij, & iniusta illius vo-
luntas, seruit. Paululum verò manum postulat extendi, quæ
exteriora sunt quæ expetit conteri. Neque enim satanæ
cere se aliquid multum putat, nisi cum in anima sauciatur,
ab illa patria feriens reuocet.

*Quod quatuor modis loquatur Deus ad diabolum, &
tribus modis diabolus ad Deum. Cap. LII.*

*Gregor.
in suis mo-
ralibus.*

Sciendum verò est, quia sicut hoc loco discimus, IIII
modis loquitur Deus ad diabolum: tribus modis diabo-
lus ad Deum. Quatuor modis loquitur Deus ad diabolum,
& iniustas vias eius arguit, & electorum suorum contra-
illum iustitiam proponit, & tentandam eorum innocentiam
ei concedendo permittit, & aliquando cum de tentare ar-
deat prohibet. Iniustas enim vias eius redarguit, sicut in
dictum est: Vnde venis? Electorum suorum contra illum ius-
titiam proponit sicut ait: Considerasti seruum meum Iob,
quod non sit ei similis super terram? Tentandam eorum in-
nocentiam ei concedendo permittit, sicut dicit: Ecce vni-
uersa quæ habet, in manu tua sunt. Rursumque eum à ten-

ratione prohibet, cum dicit: Tantum in eum ne extendas manum tuam. Tribus autem modis loquitur diabolus ad Deum, cum vel vias suas insinuat, vel electorum innocentiam fidei criminibus accusat, vel tentandam eandem innocentiam postulat. Vias quippe suas insinuat, qui ait: Circuitui terram, & perambulavi eam. Electorum innocentiam accusat: quia dicit: Nunquid frustra Iob timet Deum? Nonne tu vallasti eum, ac domum eius, vniuersamque substantiam per circuitum? Tentandam eandem innocentiam postulat, cum dicit: Extende manum tuam, & tange cuncta quae possidet, nisi in faciem benedixerit tibi.

Quod non sit palma victoriae sine labore certaminis.

Capitulum LIII.

Sine labore certaminis, non est palma victoriae. Vnde *Ex dialogo Greg.* decertauerunt? Malignus quippe spiritus cogitationi, locutioni, atque operi nostro semper adsistit: si fortasse quid inueniat, vnde apud examen aeterni iudicis accusator existat. Vis etenim nosse quomodo ad decipiendum semper adsistat? Quidam qui nunc nobiscum sunt, rem quam narrotestantur. Quod vir vitae venerabilis Stephanus nomine, Valeriae provinciae presbyter fuit, huius nostri Bonifacii diaconi, atque dispensatoris ecclesiae, cognatione proximus. Qui quadam die de itinere domum regressus, mancipio suo negligenter loquens praecepit dicens: Veni diabole, discalcia me. Ad cuius vocem mox cœperunt se caligarum corrigiae in summa velocitate dissoluere, vt apertè constaret, quod ei ipse qui nominatus fuit, ad extrahendas caligas, diabolus obedisset. Quod mox vt presbyter vidit, vehementer expauit, magnisque vocibus clamare cœpit dicens: Recede miser, recede: non enim tibi, sed mancipio meo locutus sum. Ad cuius vocem protinus recessit, ita vt inuenta sint magna iam ex parte dissoluta corrigiae, ex parte remanserint. Qua in re colligi potest antiquus hostis, qui iam praesto est corporalibus factis, quam nimis insidiis, nostris cogitationibus insistit.

De creatura, & natura, & ministerio angelorum, & de casu apostatarum. Cap. LIIII.

Angelorum nomen officij est, non naturae. Nam seculorum sic loquitur.

S. Isidor. in libro officiorum sic loquitur.